

VM063:00/2007
20.03.2008

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 Valtioneuvosto

FINANSSIVALVONTATYÖRYHMÄN MUISTIO

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Keskuskauppakamarin lausuntoa Finanssivalvontatyöryhmän muistiosta Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston yhdistäminen Finanssivalvonnaksi. Keskuskauppakamari lausuu asiasta seuraavan.

Pääosiltaan Keskuskauppakamari pitää muistiota hyvin valmisteltuna ja kannatettavana. Jatkovalmistelussa on kuitenkin syytä vielä erityisesti pohtia viranomaisen tehtäviä ja valvottavilta perittäviä maksuja.

Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston yhdistäminen

Keskuskauppakamari kannattaa Rahoitustarkastuksen ja Vakuutusvalvontaviraston yhdistämistä sekä Finanssivalvonnan muodostamista. Tehokas ja asiantunteva valvonta on koko toimialan etu. Monet finanssialan yritykset tarjoavat nykyisin eri viranomaisien valvontaan kuuluvia palveluita, mikä osaltaan puoltaa valvontatoimen yhdistämistä. Lisäksi rahoitus- ja vakuutustuotteiden ero ei kaikissa tapauksissa ole kovin selväpiirteinen, kun uusia sijoitustuotteita on kehitetty. Valvontojen yhdistäminen edistää riittävien resurssien saatavuutta siellä, missä niitä tarvitaan.

Finanssivalvonnan tehtävät

Työryhmämuistion mukaan Finanssivalvonnan tehtävänä on valvoa finanssimarkkinoilla toimivien toimintaa sekä edistää hyvän tavan noudattamista finanssimarkkinoilla ja yleisön tietämystä finanssimarkkinoista (1.1 §). Tämän jälkeen tehtäväksi todetaan se, että Finanssivalvonta edistää toiminnallaan valvottavaksi säädettyjen vakaata toimintaa ja siten osaltaan finanssimarkkinoiden vakautta ja vakuutettujen etujen turvaamista (1.2 §).

Keskuskauppakamari pitää Finanssivalvonnan keskeisenä tehtävänä finanssialan vakauden edistämistä. Tämän tehtävän pitäisi myös lainsäädännössä näkyä viranomaisen ensimmäisissä tehtävissä ja mennä laissa sen edelle, että yleisön tietämystä finanssimarkkinoista lisätään tai hyvän tavan noudattamista edistetään.

Hyvän tavan edistämisessä on alan toimijoilla ja ylipäätään elinkeinoelämän itsesääntelyllä keskeinen rooli. Finanssiala edistää hyvää tapaa yhteistyössä valvontaviranomaisen kanssa. Koska Suomessa elinkeinoelämän itsesääntely on kehittynyt, sen rooli on turvattava myös Finanssivalvonnan muodostamisessa. Työryhmän muistiossa hyvän tavan edistäminen saa ylikorostuneen roolin Finanssivalvonnan tehtävissä.

Finanssivalvonnan kustannustehokkuuden on oltava keskeinen tavoite uuden viranomaisen muodostamisessa. Tämän edellyttää sitä, että viranomainen keskittyy olennaisiin tehtäviin. Kustannustehokkuuteen kuuluu myös se, että valvottavana on luottolaitoksen yhteenliittymän osalta keskusyhteisö eivätkä muistiossa ehdotetulla tavalla myös yhteenliittymään kuuluvat luottolaitokset. Ehdotus johtaisi päällekkäiseen valvontaan, kun keskusyhteisökin valvoo jäseniään.

Muistion mukaan Finanssivalvonnan tehtäviin kuuluisi myös yhteistyössä korkeakoululaitoksen kanssa edistää finanssialan tieteellistä tutkimusta ja koulutusta. Vaikka alan koulutus ja tutkimus on tärkeää, Keskuskauppakamari ei näe tätä finanssialan valvojan tehtävänä. Asiaa pohdittaessa on otettava huomioon myös viranomaisen rahoitus ja alan toimijoilta perittävät maksut.

Toimivaltuuksien ja menettelytapojen yhdenmukaistaminen

Keskuskauppakamari kannattaa eri toimialoja koskevien valvontaviranomaisen toimivaltuuksien ja hallinnollisten seuraamusten yhdenmukaistamista. Kuitenkin uuden viranomaisen muodostamisen yhteydessä olisi syytä selvittää, mitkä toimivaltuudet ovat tarkoituksenmukaisia. Lopputuloksena ei saa olla se, että valvottavien raportointivoitteita lisätään uuden viranomaisen perustamisen vuoksi. Jatkovalmistelussa on syytä ottaa huomioon EU:n ja Suomen hallituksen tavoitteet yritysten hallinnollisen taakan keventämiseksi.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä viranomaisen norminantovaltuuksiin. Ylisääntelyn välttämisen on oltava keskeinen tavoite Finanssivalvonnan norminantovaltuuksia määriteltäessä. Hyvän tavan edistäminen kuuluu alan toimijoille ja elinkeinoelämän itsesääntelyn piiriin. Tarpeettoman yksityiskohtaista viranomaissääntelyä on vältettävä.

Valvottavilta perittävät kustannukset

Uuden viranomaisen muodostamisen yhteydessä on kiinnitettävä erityistä huomiota toiminnan kustannustehokkuuteen. Rahoitustarkastuksen ja vakuutusvalvonnan nykyiset kustannukset ovat varsin suuret verrattuna muihin Pohjoismaihin. Tämä korostaa sitä, että viranomaista perustettaessa on määriteltävä sen keskeiset tehtävät. Lisäksi kustannusten kattaminen on säänneltävä niin, että se kannustaa viranomaista kustannustehokkaaseen toimintaan.

Keskuskauppakamari ei pidä riittävänä sitä, että vain kymmenen prosenttia valvonnasta aiheutuvista kustannuksista katettaisiin Suomen Pankin ylijäämästä. Sopiva osuus olisi 25-30 %. Valvottavilta perittävillä maksuilla ei ole asianmukaista kattaa muita kuin

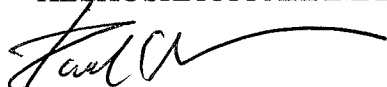
suoranaisesta valvonnasta aiheutuvia kuluja. Esimerkiksi viranomaisen osallistuminen yleisön tietämyksen lisäämiseen, alan tutkimuksen edistämiseen taikka kansainväliseen tai kotimaiseen säädösvalmisteluun on katettava Suomen Pankin ylijäämällä tai muilla julkisilla varoilla.

Keskuskauppakamari kannattaa muistiossa ehdotettua valvottavien ja muiden finanssimarkkinoilla toimivien edustajien vuotuista kuulemistä valvonnalle asetettavista tavoitteista ja seuraavan vuoden talousarviosta.

Valvontamaksujen määräytymisperusteiden osalta Keskuskauppakamari kiinnittää huomiota niiden selkeyteen ja ennakoitavuuteen. Valvontamaksujen on perustuttava aiheuttamisperiaatteeseen eikä niinkään valvottavan taseen kehitykseen. Kansainvälisten konsernien osalta maksurasitus ei saa olla kaksinkertainen.

Valvontamaksujen asianmukaista kehitystä on seurattava järjestelmällisesti uuden viranomaisen muodostamisen jälkeen.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Pauli K Mattila
varatoimitusjohtaja